Sikkerhedsdatablad

Udarbejdet **18-05-2021**
Revision: (dato) **22-04-2025**
SDS-version **1.4**

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: RAW Cement
Produkt-nr.: -
UFI: 0RJ1-7XHW-QT0D-3E51

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser:
Bindemiddel for naturlige og kunstigt fremstillede tilslagsmaterialer i form af sand, grus og sten ved fremstilling af mørtel, puds og beton. Produkterne har gennemgået en anti-chromeksem-proces. Den sikrer, at EU's krævede maksimale værdi for opløseligt chrom (VI) i cement på 2 mg/kg i min. 2 mdr. under normale og tørre lagringsforhold overholdes. Holdbarheden regnes fra leveringsdato for løs cement og fra pakkedato for pakket cement. For pakket cement er holdbarheden forlænget med 10 mdr. til i alt 12 mdr., hvis folien omkring pallen er ubrudt.

Anvendelser der frarådes:
Må kun anvendes som beskrevet ovenfor, andre anvendelser skal ske i samråd med leverandøren.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse:
Aalborg Portland
Rørdalsvej 44
DK-9220 Aalborg Øst
Denmark
+45 9816 7777
www.aalborgportland.dk

Kontaktperson og mail:
cement@aalborgportland.com

Sikkerhedsdatabladet er udarbejdet og valideret af:
Mediator ApS, Centervej 2, 6000 Kolding. Konsulent: KN

1.4. Nødtelefon

Giftlinien: +45 82 12 12 12

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

CLP (1272/2008):
Skin Irrit. 2;H315
Eye Dam. 1;H318
STOT SE 3;H335

Ordlyd af H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

2.2. Mærkningselementer

Signalord:
Fare

Forårsager hudirritation. (H315)
Forårsager alvorlig øjenskade. (H318)
Kan forårsage irritation af luftvejene. (H335)

Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten. (P101)
Opbevares utilgængeligt for børn. (P102)
Undgå indånding af pulver. (P261)
Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjenbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse. (P280)
VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt vand. (P302 + P352)
VED INDÅNDING: Flyt personen til et sted med frisk luft og sørg for, at vejrtrækningen lettes. Ring til GIFTLINJEN/læge i tilfælde af ubehag. (P304 + P340 + P312)
VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge. (P305 + P351 + P338 + P310)
Indholdet/beholderen bortskaffes i overensstemmelse med lokale regler. (P501)

2.3. Andre farer
Hyppig indånding af støv over længere tid øger risikoen for at udvikle lungesygdomme.
Indeholder: Calciumoxid. Ved blanding med vand dannes calciumhydroxid, som kan virke ætsende på hud og øjne.

Produktet indeholder kromatreduktionsmiddel. Som et resultat er indholdet af opløseligt krom (VI) mindre end 2 ppm. Hvis opbevaringsbetingelserne ikke er passende, eller opbevaringsperioden overskrides, kan reduceringsmiddelets effektivitet mindskes, og cementen kan blive hudfølsom (resp. H317 eller EUH203)

Anden mærkning:
-

Andet
-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1./3.2. Stoffer / Blandinger

Indholdsstof	Index-nr. / REACH-Reg. nr.	CAS-nr.	EF-nr.	CLP-klassificering	Vgt/Vgt %	Note
Portlandcement	- / -	65997-15-1	266-043-4	Skin Irrit. 2;H315, Eye Dam. 1;H318, STOT SE 3;H335	60-100	-
Flyveaske, portland cement	- / 01-2119486767-17-0071	68475-76-3	270-659-9	Skin Irrit. 2;H315, Eye Dam. 1;H318, STOT SE 3;H335	10-30	-

Ordlyd af H-sætninger – se nedenfor i punkt 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger
Indånding:
Søg frisk luft.
Hold den tilskadekomne under opsyn.
Søg læge ved åndedrætsbesvær.

Indtagelse:
Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke.
Fremkald ikke opkastning.
Søg læge ved ubehag.

Hudkontakt:
Fjern forurenet tøj.
Vask huden længe og grundigt med vand.
Søg læge ved ubehag.

Øjenkontakt:
Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.

Øvrige oplysninger:
Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede
Irritative virkninger: Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.
Forårsager alvorlig øjenskade.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig
Vis dette sikkerhedsdatablad til læge eller skadestue.

Sikkerhedsdatablad

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler
Omgivende ild:
Sluk med pulver, skum, kulsyre eller vandtåge.
Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen
Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.
Kan udvikle sundhedsfarlige røggasser med kulilte ved brand.

5.3. Anvisninger for brandmandskab
Slukningsvand, som har været i kontakt med produktet, kan være ætsende.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer
Brug personlige værnemidler – se pkt. 8.
Undgå indånding og kontakt med hud og øjne.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger
Undgå unødig udslip til omgivelserne.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning
Spild opfejes/opsamles til evt. genbrug eller overføres til egnede affaldsbeholdere.
Undgå fejning - brug støvsuger til opsamling af spild.

6.4. Henvisning til andre punkter
Se punkt 8 for værnemiddeltype.
Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering
Se under punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler.
Produktet bør anvendes under velventilerede forhold.
Der skal være adgang til rindende vand og øjenskyller.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed
Produktet bør opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign.
Bør opbevares i tæt tillukket originalemballage.
Skal opbevares på et ventileret sted.
Skal opbevares tørt.

7.3. Særlige anvendelser
Se anvendelse pkt. 1.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre
Grænseværdier ifølge bekendtgørelse nr. 1619 af 19/12/2024 om grænseværdier for stoffer og materialer (kemiske agenser) i arbejdsmiljøet:

Indholdsstof	**8-timers grænseværd**	**Korttids-grænseværd**	**Anmærkning**
	ppm / mg/m³	**ppm / mg/m³**	
Mineralsk støv, inert	- / 10	- / 20	-
Mineralsk støv, inert, respirabel	- / 5	- / 10	-

DNEL/PNEC-værdier:
DNEL Flyveaske, portland cement

	Arbejdstagere	**Forbrugere**
Inhalation - Kroniske Lokale	0,84 mg/m³	0,84 mg/m³
Inhalation - Akutte Lokale	4 mg/m³	4 mg/m³

PNEC Flyveaske, portland cement

Ferskvand	282 µg/L
Intermittent releases (Ferskvand)	282 µg/L
Havvand	28 µg/L
Jord	5 mg/kg soil dw

8.2. Eksponeringskontrol
Der findes ikke et eksponeringsscenarie til dette produkt.

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol:
Brug værnemidler som angivet nedenfor.
Vask hænder efter brug.

Personlige værnemidler:

Åndedrætsværn:
Ved utilstrækkelig ventilation skal der anvendes åndedrætsværn med filter P2.
Åndedrætsværn skal svare til en af følgende standarder: EN 136/140/145.

Beskyttelse af hænder:
Brug beskyttelseshandsker af nitrilgummi (>0,11 mm). Beskyttelseshandsker skal følge EN 374.
Materialetype og -tykkelse: ≥ 0,06 mm
Gennemtrængningstid: > 480 min.

Beskyttelse af øjne/ansigt:
Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm.
Øjenværn skal følge EN 166.

Beskyttelse af hud:
Anbefalet:
Særligt arbejdstøj bør anvendes.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:
Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk form	Pulver
Farve:	Grå
Lugt:	Lugtfri
Smeltepunkt/Frysepunkt (°C):	>1250
Kogepunkt eller begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval (°C):	-
Antændelighed:	-
Nedre og øvre eksplosionsgrænse (vol-%):	-
Flammepunkt (°C):	-
Selvantændelsestemperatur (°C):	-
Nedbrydningstemperatur (°C):	-
pH:	11-13,5, 20 °C (water-solid ratio: 1:2)
Kinematisk viskositet (mm2/s):	-
Opløselighed:	Blandbart med vand
Fordelingskoefficient n-oktanol/vand (logværdi):	-
Damptryk:	-
Massefylde og/eller relativ massefylde:	2,75-3,2 g/cm3
Relativ dampmassefylde:	-
Partikelegenskaber:	-

9.2. Andre oplysninger

Partikel størrelse	5-30 µm

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet
Indholdet af chromreducerende middel mindskes med tiden.

10.2. Kemisk stabilitet
Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner
Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås
Undgå kontakt med fugt og vand.

10.5. Materialer, der skal undgås
Ingen kendte.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter
Ingen ved de anbefalede opbevaringsforhold.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008
Akut toksicitet:
Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Substans	Eksponeringsvej	Art	Test	Resultat
Flyveaske, portland cement	Oral	Rotte	LD50	> 1848 mg/kg bw
Flyveaske, portland cement	Inhalation	Rotte	LC50/ 4 Timer	> 6,04 mg/L air (nominal)
Flyveaske, portland cement	Dermalt	Rotte	LD50	>= 2000 mg/kg bw

Hudætsning/-irritation:
Virker irriterende på huden - kan medføre rødme.

Alvorlig øjenskade/øjenirritation:
Forårsager alvorlig øjenskade.

Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:
Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Kimcellemutagenicitet:
Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Carcinogenicitet:
Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Reproduktionstoksicitet:
Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Enkel STOT-eksponering:
Indånding kan virke irriterende på de øvre luftveje.

Gentagne STOT-eksponeringer:
Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

Aspirationsfare:
Datagrundlaget giver ikke anledning til klassificering.

11.2. Oplysninger om andre farer
Testdata foreligger ikke.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

Substans	Testens varighed	Art	Test	Resultat
Flyveaske, portland cement	72 Timer	Alger	EC50	22,4 mg/L

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
Ingen data.	-	-	-

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow
Ingen data.	-	-

12.4. Mobilitet i jord
Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering
Produktet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.

12.6. Hormonforstyrrende egenskaber
Testdata foreligger ikke.

12.7. Andre negative virkninger
Ingen.

PUNKT 13: Bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling
Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.
Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer.

EAK-kode	Beskrivelse	Kemikalieaffaldsgruppe
10 13 06	Partikelformet materiale og støv (undtagen 10 13 12 og 10 13 13)	X
15 01 01	Papir- og papemballage	X

Særlig mærkning:
-

Forurenet emballage:
Tom emballage og rester skal afleveres til den kommunale affaldsordning for farligt affald.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er ikke omfattet af reglerne om transport af farligt gods på vej og sø i henhold til ADR, IMDG og IATA.

14.1 -14.4.
ADR
-
IMDG
-

14.5. Miljøfarer
-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren
-

14.7. Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter
Ikke relevant.

Sikkerhedsdatablad

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Kilder:
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre, med senere ændringer.
Bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser) - BEK nr. 1619 af 19/12/2024, med senere ændringer.
Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1049 af 30. maj 2021 om unges arbejde, med senere ændringer.
Bekendtgørelse nr. 1369 af 25. november 2015 om markedsføring og mærkning af flygtige organiske forbindelser i visse malinger og lakker samt produkter til autoreparationslakering.
Bekendtgørelse nr. 1565 af 19. december 2022 om import og salg af meget giftige og giftige stoffer og blandinger m.v., om opbevaring og anmeldelse af tyveri af visse stoffer og blandinger og om forbud mod vildledende udsagn ved markedsføring af stoffer og blandinger.
Bekendtgørelse nr. 6 af 4. januar 2023 af lov om kemikalier.
Bekendtgørelse nr. 1794 af 18/12/2015 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører m.v. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø, med senere ændringer.
Bekendtgørelse nr. 291 af 19/03/2024 om grænseværdier for stoffer og materialer (kemiske agenser) i arbejdsmiljøet, med senere ændringer.
Bekendtgørelse nr. 1479 af 30/12/2024 om affald, med senere ændringer.

Anden mærkning:
PR-nummer: 1735368
MAL-kode (1993): 00-4

Anvendelsesbegrænsninger:
Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse. (jf. dog Arbejdstilsynets Bekendtgørelse om unges arbejde).

Krav om særlig uddannelse:
-

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering
Ingen.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Udarbejdet på baggrund af EU forordning 1907/2006 (REACH)

Andre oplysninger:
Kilder:
EU forordning nr. 1907/2006 (REACH), med senere tilpasninger.
EU forordning nr. 1272/2008 (CLP), med senere tilpasninger.
Direktiv 2008/98/EF
ECHA – Det europæiske kemikalieagentur.

Den fulde ordlyd af H sætninger omtalt i punkt 2+3:

H315	Forårsager hudirritation.
H318	Forårsager alvorlig øjenskade.
H335	Kan forårsage irritation af luftvejene.

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008:

Skin Irrit. 2;H315	Beregningsmetode
Eye Dam. 1;H318	Beregningsmetode
STOT SE 3;H335	Beregningsmetode

Sikkerhedsdatablad

Forkortelser og akronymer anvendt i sikkerhedsdatabladet:
REACH: Registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier. Forordning (EF) nr. 1907/2006.
CLP: Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering.
CAS-nr.: Chemical Abstracts Service-nummer.
EF-nr.: EINECS- og ELINCS-nummer (se også EINECS og ELINCS).
DNEL: Afledt nuleffektniveau (Derived No-Effect Level).
PNEC: Beregnet nuleffektkoncentration (Predicted No Effect Concentration).
STOT: Specifik målorgantoksicitet (Specific Target Organ Toxicity).
LD50: Dødelig dosis (Lethal Dose) for 50 % af en forsøgspopulation.
LC50: Dødelig koncentration (Lethal Concentration) for 50 % af en forsøgspopulation.
EC50: Den effektive stofkoncentration, der medfører 50 % af maksimal respons.
PBT: Persistent, bioakkumulerende og toksisk stof (Persistent, Bioaccumulative and Toxic).
vPvB: Meget persistent og meget bioakkumulerende (Very Persistent and Very Bioaccumulative).
NOEC: Den højeste afprøvede koncentration, hvor der i en undersøgelse ikke er observeret en statistisk signifikant virkning i den eksponerede population sammenholdt med en passende kontrolgruppe (No Observed Effect Concentration).
NOAEL: Den højeste afprøvede dosis eller det højeste afprøvede eksponeringsniveau, hvor der ikke optræder statistisk signifikante stigninger i hyppigheden eller alvorligheden af de skadelige virkninger mellem den eksponerede population og en passende kontrolgruppe. Der kan opstå visse effekter ved dette niveau, men de opfattes ikke som skadelige eller prækursorer for skadelige virkninger.

Andet:
Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i punkt 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:
Generel opdatering.

Dette sikkerhedsdatablad erstatter version:
1.3